

Varadinum

– Din memoriile unei veri fără de scăpare –

Pascovici Mircea Radu, 17 ani
Prof. coordonator: Ardelean Laura-Teodora
Colegiul Național „Mihai Eminescu”

10 martie 2020

Rumorile cu privire la noua ”ciumă” ce a pornit din China și a lovit deja Europa s-au înfăptuit. Iată-ne prinși într-o vacanță fără voie, prizonieri ai propriului domiciliu și încarcerăți la o existență bazată exclusiv pe tehnologie și internet. Ce chin e mai mare, ce tortură agonizantă e mai rea pentru un conservator ca mine, decât să depinzi de acele blestamate lespezi cu ecran de sticlă sau de grelele cutii din fier ce se numesc calculatoare?

Măcar îmi pot găsi consolarea în faptul că i-am trimis Luluței un răspuns scrisorii pe care am primit-o în 17 februarie. Să nu mai spun că am revăzut-o pe minunata mea domniță în seara de 20 februarie, când ea trebuia să plece la Veneția. Crudă poate fi soarta, să arunce în lume pandemia aceasta fix când o ființă așa galeșă ca dânsa e în excursie... Am o presimțire sumbră că izolarea în care vom intra ne va afecta grav corespondența mie și domniței mele.

21 iunie 2020

Într-adevăr, a fost dezamăgitoare perioada martie-iunie, căci n-am apucat să mai fac nimic din ce-mi propusesem... Iar Luluța, acum plecată cum e, la munte, nu mai poate primi așa des epistolele ce i le trimiteam. Asta nu înseamnă că nu-i scriu, însă mi-e dor de când era acasă, la Alba Iulia, și-i puteam oricând expedia scrisori. Astăzi i-am isprăvit alta, și ar trebui să i-o trimit, cât încă mai e maică-sa acasă, pentru a i-o putea înmâna ei.

Ce ciudată e lumea aceasta... Teatrul s-a închis; pretutindeni dai numai de fețe mascate. Și măcar dacă am fi fost la un bal, precum cele din secolul al XVIII-lea, ar fi fost cu totul altceva... Ce lume, ce lume, ce lume...

Totuși, n-ar strica să mă gândesc și la partea plină a paharului. Am avut parte de o plimbare foarte încântătoare cu amica mea din copilărie, mlle. Blanche, prin mahalalele de pe dealurile orașului. Am dat numai peste case tot una și una. Așa s-or fi lăfăind nababii noștri... Și apoi au fost încântătoarele concerte de la curtea Palatului Baroc. Nici nu știam ce dor mi-a

fost să ies în lume în redingotă și joben! Poate că lucrurile vor redeveni la fel de pașnice și frumoase între mine și venerabila mea amică; așa cum au fost înainte să-l cunosc pe „Stimabil”, acel parvenit ce-a crezut că poate așa ușor să-i intre pe sub piele doar fiindcă sunt cu el în clasă și fiindcă îi făcusem cunoștință cu dânsa. Ce-i drept, de șase ori; dar ce să fac dacă n-am o ținere de minte bună... Oricum, dânsul e plecat în coclaurul lui de provincie, iar eu nu mai am de ce îmi face inimă rea. Am alte lucruri la care să mă gândesc acum...

Mai sunt doar câteva ore, iar mâine am să o revăd pe adorata mea Luluța! Cu greu i-am convins pe ai mei, însă, la drept vorbind, dacă nu erau unchiul și mătușa mea, nu aș fi înfăptuit acest voiaj. Ah, ce văpăi mi se aprind în suflet, doar gândindu-mă la tine, Luluță dragă! Oare voi avea atâta dram de bărbăție să-ți pot fura un sărut? Cine știe? Însă astea sunt chestiuni pe care numai timpul trebuie să le rezolve. Noapte bună, odor scump, mâine am să te strâng din nou în brațe!

16 iulie 2020

Ultimele zile au fost foarte încărcate pentru mine. Întâi a trebuit să mă descotorosesc de un proiect ce atârna de mine, ca o bilă din fier de piciorul unui deținut. Proiectul era mort din ziua când se născuse, dar cei doi coechipieri ai mei n-au acceptat așa ușor acel fapt și m-au împovărat pe mine cu trupul acela inert pentru prea multe zile, până ce, l-am lepădat fără menajamente. Organizarea nu funcționase între noi trei; astfel se încheiase ceea ce a părut la început o idee bună.

Colaboratorii mei sunt, totuși, niște persoane interesante, iar așa m-am trezit că mă sunase Ștefan în ziua de 23 iunie ca să-mi spună că făcuse o descoperire uimitoare. El găsisse în centru o fabrică abandonată, de pe vremea comunismului, iar alături de celălalt coechipier al nostru, Casian, au explorat clădirea, constatând că subsolurile sunt foarte vaste și întortocheate, având mai multe căi și culoare ce odinioară duceau undeva, însă dintre care foarte puține nu au fost zidite în ultima perioadă. Ei speculau că aceste subsoluri de pe str. V. A. ar putea duce până la cetate, care este la mai bine de 800 de metri de fabrică, iar teoriile lor mergeau mai departe. Cine ar putea crede o asemenea nebunie? Tuneluri pe sub oraș! Asta-i prea de tot!

Lumea devine din ce în ce mai nebună... De parcă speculațiile acelea nu erau destul de ridicole, nici lucrurile din jur nu merg decât de-a-ndoaselea! Auzi domn'le! Pandemie, distanțare socială! Păi, numai în tramvai e suficient să te uiți și te apucă senzația că ești strâns la un loc cu tot soiul de indivizi care mai de care mai soioși, de parcă ai fi într-o conservă plină cu sardele.

Voi ajunge să-mi pierd mințile într-o zi... Ah, ce gură de aer a fost revederea cu amicele mele din copilărie: demoazele Marie, Evelin și Blanche. Numai cu mlle. Blanche apuc să mă întâlnesc, celelalte două stând „în capete de lume”: una în provincie, alta pe îndepărtatele dealuri. Dar, la drept vorbind, nici mademoiselle Blanche nu mi-a fost amică sinceră de ceva vreme. Ori e plecată la munte cu familia, ori se duce până în I. C. Brătianu să joace ping-pong. Dacă nici dumneaei nu mai rabdă prezența unui vechi amic...

Iar atunci, ce speranțe, ce gânduri să-mi mai fac eu, Luluțo? Cui să-i mai vărs lacrimile tristeții ce mă cuprinde când văz că astă lume mi-e dușmană? Ce grele clipe mă încercă, împotmolindu-mă în acest oraș al deziluziilor și ținându-mă atât de strâns, că parcă lanțuri mi-au fost legate... Cum n-aș fugi eu cu trenul pân' la tine ca să pot a-mi așeza capul, fie și doar pentru câteva momente, în poala-ți ocrotitoare. Dacă nici părinții nu-mi oferă mai mult sprijin, numai în tine îmi mai pun speranța și nădejdea, muză a sufletului meu. Blestemat fie slăbiciunea acestui trup nevolnic de nici măcar în treacăt o sărutare n-a îndrăznit a-ți fura. Însă, spiritul e mai presus ca aceste corpuri, iar atâta vreme cât și dumneata vei avea aceeași încredere și onestitate ce le am eu pentru tine, vom răzbi peste toate și, într-o bună, zi ne vom vedea unul lângă altul. În tine trăiește ultima mea scânteie de luciditate și speranță.

8 august 2020

Zilele s-au scurs pe nesimțite. Doar gândindu-mă la ce program întortocheat am avut... Mă ia cu amețea! Din 16 iulie am plecat în concediu cu ai mei, și am ratat cel mai spectaculos concert care s-a ținut la Palatul Baroc. Mlle. Blanche parcă e alta pe măsură ce timpul trece. O rugasem ca, și numai în treacăt, să-mi ia un program al concertului din seara aceea, iar dânsa, ieșind cu noii amici pe lângă care se învârte de când cu tenisul de masă, nici n-a mai băgat de seamă ce-i spusese.

Degeaba am încercat să-i înduplec pe ai mei: nu m-ar lăsa să călătoresc cu trenul până la Alba, odată cu capul... Ce dor îmi arde pieptul gândindu-mă la tine, Luluța mea. Tocmai în aste ceasuri aș fi vrut să te am aproape de mine, însă, pentru moment, batista înmiresmată ce mi-ai dat-o îmi va fi tovarășă și talisman în aventurile ce le voi avea.

S-a întâmplat numai ieri, însă fiorii îmi dau târcoale doar închizând ochii și amintindu-mi strania pățanie. Aș fi ajuns de mult să-mi pierd cumpătul din cauza lumii acesteia distorsionate, dacă nu m-aș fi concentrat asupra goblenului ce-l aveam de un an. Iată că se ivise momentul să-l țin, și zile de-a rândul mi-a curmat șirul gândurilor, concentrându-le asupra micuțelor ochiuri, tot restul pierind din jur. Așa am ieși, într-o zi senină, după ce mlle. Blanche mi-a refuzat o altă întrevvedere, și m-am așezat pe o bancă din Petőfi. Aerul și trilul

păsărelelor îmi făceau bine. Abia am împuns etamina cu acul de câteva ori, iar un bătrân s-a prins în vorbă cu mine, mai ceva de parcă aş fi stat la taifas cu un cunoscut. Tolănindu-se lângă mine, mi-a turuit sudălmile ce le avea pentru tot ce însemna secolul XXI, şi m-a ținut așa vreo oră. Prezența lui nu-mi displăcea, dar cuvintele ce le înșirua treceau prin urechile mele precum un tren ce se afundă în negrul unui tunel și se ivește de cealaltă parte. Totuși, o vorbă m-a readus la simțiri și mi-a aprins un licăr de speranță ce-l pierdusem de o vreme. El mi-a istorisit despre cum a coborât în tunelurile ce împânzesc orașul, un labirint de culoare subterane prin care te puteai pierde. Intrarea fusese în cetate, însă a fost zidită în ultimii ani. Asta n-a mai contat. De atunci, în mintea mea se putea zări flacăra pâlpâitoare a unei lumânări ce-și împrăștie firava lumină-n întunericul unor catacombe de mult uitate. Întrebându-l mai multe, i-am urat ziua bună moșneagului misterios, și-am fugit de-ndată la cetate să cercetez ungherele neumblate.

12 august 2020

N-aș fi crezut să trăiesc ziua în care să transform carnetelul ista într-un fel de jurnal al lui Indiana Jones. Dar ce să mai despicăm firul în patru? Suntem aici și cu asta basta.

De atunci am și găsit o intrare într-unul din bastioane. Nu a fost dificil; e în văzul lumii, dar nimeni nu ar putea repera nimic. Asta doar dacă nu cauți ceva anume. Vorba Domnului: „Caută și vei găsi”.

Cu toate acestea, nu totul e atât de bine... Afurisitul acesta de oraș e mai viu decât era în alți ani, și chiar acum când mai e și pandemia pe capul unora! Nu te poți plimba pe stradă fără să te lovești fie de o mare de oameni, fie de interminabilele șantiere ori săpături. Unde să-i mai pun și pe amicii mei zănatici? M-au încurcat mai mult decât dacă m-aș fi pornit singur prin acele tuneluri. Atâta gălăgie, atâtea farse și glume fără rost, câte un urlet scăpat la zărirea vreunui păianjen, râsete, înjurături, ifose... Cine ar putea să se concentreze asupra unei descoperiri arheologice inedite într-un asemenea ambient?!

Ah, prea iubita mea Luluța, unde ești tu când te vreau lângă mine? Numai cu tine aş merge în pântecul pământului, să deslușim misterul acestui orașel. Tu care mi-ai înțeles mereu gândul și mi-ai arătat compasiune, cum nu sper eu, ca un copil naiv, că la capătul labirintului voi da de tine. Candidul tău dar parfumat îmi aduce liniște, iar vorbele-ți calde îmi dau puteri spre noi speranțe. Sper că am să-ți pot deschide drumul, într-o bună zi, în lumea ce se-ascunde dedesubt, și care așteaptă s-o descopăr. Ce mult aş vrea să-ți fiu călăuză prin negurile trecutului ce ne înconjoară sub forma cărămizilor și a pietrelor.

18 august 2020

Am reușit să mai întreprind câteva expediții prin galeriile ce împânzesc orașul. Sunt prea întinse ca să le poți străbate într-o singură zi, și totuși multe căi au fost închise, fie de omul zilelor noastre, care le-a zidit, fie de pământul însuși, care a înfundat odată cu el intrările în alte culoare. Așa, plimbându-mă într-o zi cu mlle. Blanche și încă niște amici de-ai ei, din grupul de ping-pong, am dat de un capăt de linie. Acolo se prăbușise cândva tavanul boltit, însă, printre pietre, am zărit o traistă din piele. Curele lungi erau agățate de ceva de sub dărâmături, dar am reușit să le rupem cu ușurință. Vag se mai distingea conturul unui blazon ștanțat pe pielea învechită, iar înăuntru am găsit două hărți îngălbenite de vreme. Unul era planul orașului și celălalt al labirintului din pământ.

Nu mă pot bizui pe cârdul ăla de bezmetici ca să explorăm niște locuri tainice. N-au pic de disciplină! Ba unde mai pui că data trecută, când am coborât cu mlle. Blanche și cu un anumit Bujie Ion, pe care abia ce-l cunoscuse, i-am prins în exercițiul funcțiunii! Cât cercetam eu niște inscripții de pe pereți, dumnealor se giugiuleau acolo, de parcă ar fi fost pe bancă în 1 Decembrie! Ce lume, ce lume...

Of, Luluțo, ce să mă fac eu? Ce altceva aș fi putut face? De-acum am să cobor doar eu ca să nu mă mai ciocnesc de alți porumbei sau ca să nu-mi mai țiuie urechile de la chiuiturile altora... Gândul la tine mi-a rămas, și sper că voi putea face o descoperire care să te facă mândră de mine. Mâine trebuie să ajungă scrisoarea ta. Ce mult aștept noile vești ce ai să mi le spui!

20 august 2020

Dacă lumea asta nu mă vrea, atunci nici eu nu o vreau pe ea! Dacă ea nu mă poate accepta, nici eu nu o accept! N-are decât să se descurce cum o ști! Eu îmi am tunelurile de cercetat, iar restul nu mă mai interesează! Après moi le déluge! Ce-mi trebuie mie moftangii și alte pațachine?! Am o lume întreagă de explorat acolo jos, ce stă și mă așteaptă, așa că n-am să mă mai întorc până ce nu vă dovedesc adevărata valoare ce se ascunde în mine.

22 august 2020

Ah, ce teroare atroce a pus stăpânire pe mine! Au trecut două zile de când, în indignarea mea, m-am avânta în labirintul de piatră, iar galeria ce mă putea scoate înapoi la lumină s-a surpat în urma mea. Totul a fost dintr-odată. Întâi, auzisem niște bubuituri, apoi praf a început să se desprindă din plafon, iar în cele din urmă acesta a căzut, prinzându-mă ca pe o pasăre în colivie. Sigur dădusem pe o stradă unde erau săpături, iar muncitorii au fost

prea brutali în acțiunile lor, și asta a dus la prăbușirea tunelului. De trei ori blestemat orașul acesta al unui șantier nesfârșit!

Degeaba blestem eu lumea; până la urmă, mi-am făcut-o cu mâna mea... Nu mai am nimic de făcut decât să mă învârt prin catacombele acestea și să aștept să vină încet cea care-mi va curma suferințele. Mai am jumătate de sticlă cu apă, o lanternă ce se încarcă manual, călimara și-acest carnet ce-mi va fi testament. Dacă tot sunt blocat aici, să-mi arunc puțină ordine între gânduri...

24 august 2020

Timpul mi-l petrec mai mult mort decât viu. Numai ceasornicul de buzunar îmi mai spune că a trecut o altă zi, dar aici jos totul pare să se prelungească la nesfârșit. Ca să nu fiu mort cu totul, îmi mai târăsc și eu oasele pe unde apuc, și așa am dat peste ce trebuie să fi fost cripta unei biserici. Nimeni n-a mai fost aici de mai bine de două veacuri: sunt multe locuri goale în pereți pentru alți morți, dar ultimul ce-a fost adus aici a închis ochii în 1813. Desigur că și intrarea din camera asta a fost zidită... Totuși, ce loc mai bun să te odihnești, așteptându-ți moarte, decât într-un cavou?

Oare ce mai fac cei de sus? Se mai gândesc la mine? S-au gândit vreodată la mine? Mlle. Blanche și restul trebuie s-o ducă de la foarte bine în sus. Dânsa a reușit în sfârșit să cunoască dragostea. Cum să-i mai stea gândul la conservatorul isteric care țipa la fiecare casă veche unde s-au pus termopane? Sper măcar că au să mă ierte.

Însă, ce regret cel mai tare e că ți-am trădat încrederea, Luluța mea. M-am lăsat orbit de propria-mi amărăciune, încât ți-am înțeles greșit vorbele ce mi le-ai spus atât de onestă, și am fugit ca un laș fără să-ți mai dau un răspuns. Chiar și aici jos mai am cu mine ultima ta scrisoare. În ceasurile de liniște în care sunt cufundat, îți recitesc slovele și mereu îmi vine să plâng. Dacă la început gândeam că poate nu ai milă de simțămintele mele față de tine și că eram doar un fleac ușor de abandonat, parcurgând din nou și din nou rândurile grațios unduite, am înțeles că însemn mai mult pentru tine și că voi rămâne mereu ceva mai presus de toate în sufletul tău.

Degeaba; e prea târziu...

25 august 2020

Așteptându-mi clipa finală, am renunțat la orice împotrivire, iar de-acum îmi petrec ceasurile cufundat în bezna sufocantă din criptă, aflându-mă între vis și moarte. Ce sunt eu,

acum, mai mult decât un om blocat între morți, și ce voi fi mai puțin decât un spirit rătăcitor fără de trup, prins între pereții ce mi-au adus pieirea.

Numai mireasma dulceagă a batistei ce mi-ai oferit-o ca *souvenir* îmi mai amintește că în mine se mai află câteva picături de sevă care se scurg încet. Când nu stau întins, aprind o lumânare, din câte am găsit lăsate de alții în acest mormânt, și-ți privesc chipul din micuțul medalion ce-l port la gât. Tot atunci îți scot hrisovul și parcurg de nenumărate ori vorbele tale pline cu atâta căldură și afecțiune. După aceea, stau și privesc cum flacăra pâlpâitoare topește ceara și piere în cele din urmă în negrul de sub pământ. O lumânare. Cu atât rămâne orice om după o viață de bucurii, de tumulturi, de aspirații și de nădejdi. Numai că pentru ceilalți, acestea le sunt aprinse de cei dragi. Eu trebuie să mi-o aprind singur, trăind cu ultima speranță că ele nu se vor fi sfârșit până ce vremea n-are să-mi vie.

Astfel, fără ca să pot și când are să fie acel moment, aș vrea, cu ultimele luciri de luciditate, să-mi cer iertare că am putut să mă îndoiesc de tine, cea care întotdeauna mi-ai fost credincioasă. Mă rog Celui de Sus ca, în marea Sa slavă, să fie bun a trece cu vederea păcatele unui nepricopsit muribund și să mă ajute ca și de pe lumea cealaltă să pot veghea la binele și fericirea ta. Fi liberă, Luluțo; gustă din ce înseamnă să trăiești și găsește-ți persoana care să te întovărășească atât la bine, cât și la rău.

Al tău umil și iubitor până la moarte

M. P.

Ai început să-mi apari, scumpa mea, în vis ori în realitate? Cui îi pasă?! Ești de o frumusețe angelică! Rochia-ți albă și fluturătoare, pletele-ți roșii, mai roșii ca focul, și chipul tău gingaș și atât de luminat. Cu ce căldură plăcută mă-nconjori când îmi mângâi încet chipul în vis, încât nu-mi vine a mă mai trezi

